

Nr 24.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar angående anslag för budgetåret 1954/55 under statens allmänna fastighetsfond, i vad propositionen avser utrikesdepartementets verksamhetsområde.

(1:a avd.)

1:o) **Inköp, uppförande och istandsättande av fastigheter för utrikesrepresentationen.** I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t beträffande kapitalbudgeten (bilaga 24, punkt 1, s. 1 och 2 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för den 4 januari 1954) föreslagit riksdagen att till ifrågakvarande ändamål för budgetåret 1954/55 anvisa ett investeringsanslag av 1 700 000 kronor.

Till förevarande ändamål har riksdagen för budgetåren 1952/53 och 1953/54 med bifall till av Kungl. Maj:t i propositionerna 1952: 152 samt 1953: 114 framlagda förslag anvisat investeringsanslag om sammanlagt 3 100 000 kronor. I enlighet med vad som förutsattes i anslutning till det av riksdagen i nämnda sammanhang lämnade bemyndigandet att inom ramen för anvisade medel inköpa, uppföra och istandsätta samt försälja fastigheter för utrikesrepresentationen har departementschefen inledningsvis redogjort för de åtgärder, som i här ifrågakvarande hänseenden hunnit vidtagas under innevarande budgetår.

I propositionen 1953: 114 anmäldes, att tomter förvärvats i Oslo och Paris. Till uppförande av bostadsfastigheter å dessa tomter har riksdagen samtidigt anvisat särskilda investeringsanslag. I propositionen uttalades vidare, att vissa andra fastighetsfrågor vore föremål för undersökning. Sedan de förberedande utredningarna numera slutförts, har Kungl. Maj:t beslutat förvärva en tomt i Antwerpen, återuppbygga konsulatfastigheten i Hamburg samt i begränsad omfattning istandsätta fastigheten i Istanbul. Beslut har även fattats om uppförande av en byggnad för konsulatet i Mariehamn, vilken avses skola omfatta kansli lokaler och bostad för konsuln, samt om förvärv av en granntomt till den statsägda beskickningsfastigheten i Ottawa. Under detta budgetår torde vidare medel komma att anvisas till följande angelägna ändamål, nämligen uppförande av bostad för konsuln i Antwerpen samt inköp av bostadsfastighet för konsuln i Houston. Dessutom föreligger planer på förvärv av en personalbostad i London.

I anslutning till den nu lämnade redogörelsen har departementschefen

anmält, att vissa staten tillhöriga beskickningsfastigheter avyttrats under innevarande budgetår. Sålunda har den statsägda fastigheten i Leningrad i september 1953 försålts till ryska staten för ett belopp av 1 362 100 rubel eller i svenskt mynt 1 763 920 kronor. Vidare har den förutvarande svenska kanslifastigheten i Washington avyttrats till finska staten i november 1953, därvid köpeskillingen utgjorde 78 000 dollar eller 404 040 kronor.

Enligt ett inom utrikesdepartementet i samråd med byggnadsstyrelsen upprättat förslag avses under budgetåret 1954/55 strävandena att fullfölja det nya fastighetsprogrammet i princip skola inriktas på att i första hand söka lösa de aktuella fastighets- och lokalfrågorna i Belgrad, Berlin, Dublin, Mexico, Santiago de Chile samt Rio de Janeiro. Såsom framhållits i tidigare propositioner i ämnet kan beräkningen av medelsbehovet för ifrågavarande ändamål icke baseras på en kostnads kalkyl i vanlig mening, avseende vissa konkreta förslag. Medelsbehovet torde enligt departementschefen i stället få grundas på allmänna statsfinansiella bedömanden under beaktande av att tillräckliga medel ställas till Kungl. Maj:ts förfogande för genomförande av det fastighetsprogram, varom här är fråga. Efter närmare övervägande har departementschefen ansett sig böra föreslå, att förevarande investeringsanslag för budgetåret 1954/55 uppföres med ett belopp av 1 700 000 kronor.

Utskottet vill erinra om att 1952 års riksdag i samband med det lämnade bemyndigandet för Kungl. Maj:t att inom ramen för anvisade medel inköpa, uppföra och iståndsätta samt försälja fastigheter för utrikesrepresentationen uttalade, att bemyndigandet i fråga skulle begränsas till sådana fall, då ett inhämtande av riksdagens beslut skulle med hänsyn till tidsutdräkt eller eljest hindra en fördelaktig uppgörelse eller vålla onödig kostnadsökning.

Beträffande det nu framlagda fastighetsprogrammet, för vars genomförande utgifterna skola i överensstämmelse med riktlinjerna i förberörda riksdagsbeslut bestridas från det nu äskade anslaget utan att ärendena varit i sedvanlig ordning underställda riksdagens prövning, har utskottet vid sin granskning av de redovisade lokalbehoven icke funnit något vara att erinra mot att för ändamålet anvisas ett investeringsanslag av den storlek, Kungl. Maj:t föreslagit. Såsom förutsattes i förenämnda riksdagsbeslut bör Kungl. Maj:t för nästa års riksdag anmäla, vilka åtgärder som i här ifrågavarande avseenden vidtagits under det närmast förflutna budgetåret.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Inköp, uppförande och iståndsättande av fastigheter för utrikesrepresentationen* för budgetåret 1954/55 anvisa ett investeringsanslag av 1 700 000 kronor.

2:o) Förvärv av tomt för beskickningen i New Delhi m. m. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2, s. 2 och 3) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1954/55 anvisa ett investeringsanslag av 575 000 kronor.

För närvarande förhyres sändebudsbostad och kanslilokaler av indiska staten, medan bostadsfrågan för personalen i övrigt tillgodoses genom inkvartering på hotell. Dessa genom indiska staten provisoriskt ordnade förhållanden är relativt billiga i jämförelse med de onormalt höga kostnader, som förhyrningar betingar på den fria marknaden. I syfte att bereda de främmande beskickningarna möjligheter att på ett tillfredsställande sätt uppföra byggnader för kanslier och bostäder för sändebud m. m. har indiska staten avsatt ett särskilt område, inom vilket tomter skall avyttras för ifrågavarande ändamål. För att påskynda bebyggelsen inom området har beskickningarna i regel uppsagts till avflyttning från nu förhyrda lokaler och bostäder. Med anledning härav har byggnadsstyrelsen efter en på platsen företagen undersökning tillstyrkt förvärv av en tomt, på vilken avses senare skola uppföras kanslilokaler samt bostäder för sändebudet och all övrig vid beskickningen tjänstgörande personal. Kostnaderna för en erbjuden, för dessa lokalbehov lämplig tomt uppgår till sammanlagt 900 000 kronor. Härav skall ett grundbelopp av 450 000 kronor erläggas vid köpeavtalets ingående. Det återstående beloppet, 450 000 kronor, kan emellertid efter köparens val antingen erläggas kontant eller gäldas i form av en årlig s. k. markränta efter 2,5 %, motsvarande ca 11 000 kronor för år. Med hänsyn till den låga räntesatsen och då räntan är bunden i 30 år, synes det departementschefen förmånligast att tomten förvärfvas genom erläggande av enbart grundbeloppet å 450 000 kronor. Till bestridande av kostnader för uppförande av en mur samt för genomförande av nödvändiga planteringsarbeten å tomten beräknas vidare ett belopp av 125 000 kronor. Förevarande investeringsanslag bör alltså uppföras med $(450\ 000 + 125\ 000 =) 575\ 000$ kronor.

Utskottet. Med hänsyn till vad i ärendet anförts anser utskottet, att ifrågavarande tomt bör förvärfvas. Det av departementschefen föreslagna sättet för kostnadernas bestridande synes vara förmånligare än det anmälda andra alternativa förslaget och tillstyrkes alltså. Kostnaderna för uppförande av en mur samt för planteringsarbeten godtagas av utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Förvärv av tomt för beskickningen i New Delhi m. m.* för budgetåret 1954/55 anvisa ett investeringsanslag av 575 000 kronor.

3:o) Uppförande av tjänstebostad för en fastighetsskötare vid beskickningen i Washington. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3, s. 3 och 4) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1954/55 anvisa ett investeringsanslag av 100 000 kronor.

I den fastighet, där beskickningens i Washington kanslilokaler är belägna, har även varit inrymd en bostad åt en befattningshavare, vilken är fastig-

hetsskötare för den statsägda sändebudsbostaden och tillika sändebudets chaufför. Fastighetsskötarens tjänstebostad har emellertid på grund av bristande utrymme måst tagas i anspråk för en utvidgning av kanslilokalerna. En bostadslägenhet har i anledning härav förhyrts i en annan fastighet i staden. Att fastighetsskötaren är bosatt inom den fastighet, för vars skötsel han skall svara, är enligt departementschefen ur såväl praktiska som ekonomiska synpunkter angeläget. Det är, fortsätter departementschefen, vidare önskvärt, att han i sin egenskap av sändebudets chaufför är bosatt i sändebudsbostadens omedelbara närhet. Av dessa skäl har en särskild bostad ansetts böra uppföras å den staten tillhöriga tomten vid Nebraska Avenue. Bostaden skall enligt framlagda förslag omfatta tre rum och kök, och byggnadskostnaderna har beräknats till omkring 100 000 kronor.

Utskottet. De skäl, som departementschefen anfört till stöd för uppförande av ifrågavarande tjänstebostad, synas godtagbara, varför utskottet vill biträda förslaget i fråga, vilket även tillstyrkts av byggnadsstyrelsen. Mot kostnadsberäkningarna har utskottet icke något att erinra.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Uppförande av tjänstebostad för en fastighetsskötare vid beskickningen i Washington* för budgetåret 1954/55 anvisa ett investeringsanslag av 100 000 kronor.

4:o) *Uppförande av garage samt tjänstebostad för en vaktmästare vid beskickningen i Bern.* Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4, s. 4) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1954/55 anvisa ett investeringsanslag av 75 000 kronor.

Till den statsägda sändebudsbostaden finnes för närvarande icke något garage och icke heller någon bostad för beskickningens vaktmästare, vilken även fungerar såsom chaufför åt sändebudet. Hittills har förevarande lokalbehov lösts genom förhyrningar på annat håll i staden. Detta förhållande har icke ansetts tillfredsställande, särskilt med hänsyn till att vaktmästaren jämväl har att ombesörja såväl vakthållning som skötsel av sändebudsbostaden. Med anledning härav har byggnadsstyrelsen utarbetat ett förslag till uppförande av en nybyggnad, innefattande ett garage samt en vaktmästarbostad på tomten till beskickningsfastigheten. Kostnaderna härför har beräknats uppgå till 75 000 kronor.

Utskottet finner behovet av den föreslagna nybyggnaden styrkt och har icke något att erinra mot det för ändamålet äskade anslaget.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Uppförande av garage samt tjänstebostad för en vaktmästare vid beskickningen i Bern* för budgetåret 1954/55 anvisa ett investeringsanslag av 75 000 kronor.

5:o) Inredande av tjänstebostad för en vaktmästare vid generalkonsulatet i San Francisco. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 5, s. 4) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1954/55 anvisa ett investeringsanslag av 50 000 kronor.

Vaktmästaren vid generalkonsulatet i San Francisco, vilken för närvarande saknar tjänstebostad, har måst beredas provisoriskt bostadsutrymme genom ianspråktagande av ett rum inom kanslilokalerna. Då det av flera skäl är angeläget att denna lokalfråga snarast bringas till en tillfredsställande lösning, har förslag framlagts om inredande av en särskild vaktmästarbostad inom konsulatsfastigheten. Kostnaderna härför belöper sig enligt verkställda beräkningar till ett belopp av 50 000 kronor.

Utskottet vill biträda Kungl. Maj:ts av byggnadsstyrelsen tillstyrkta förslag om inredande av ifrågavarande bostad. Mot det begärda anslaget har utskottet icke något att erinra.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Inredande av tjänstebostad för en vaktmästare vid generalkonsulatet i San Francisco* för budgetåret 1954/55 anvisa ett investeringsanslag av 50 000 kronor.

Stockholm den 19 februari 1954.

På statsutskottets vägnar:

KARL WARD.

Närvarande: se under utlåtandet nr 25.